

УДК 796:005.591.6

Шутєєв І.В.¹ Єфременко А. М.²

¹ аспірант, Харківська державна академія фізичної культури

² канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент, Харківська державна академія

фізичної культури

АКТУАЛЬНІСТЬ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЛЕГКІЙ АТЛЕТИЦИ З ВИКОРИСТАННЯМ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ

Анотація. Мобільні технології оптимізують навчання легкої атлетики, покращуючи інформативність, залученість і комунікацію в практичному навчанні майбутніх тренерів. Освітні компоненти ефективно реалізуються в мобільному форматі навчання студентів-спортсменів. Подальші дослідження мають зосередитися на алгоритмізації мобільного навчання в цій сфері.

Ключові слова: мобільне навчання, легка атлетика, студенти.

Abstract. Mobile technologies optimize athletics education by enhancing informativeness, engagement, and communication in practical training. Knowledge-based and analytical components are effectively implemented in a mobile format. Further research should focus on the algorithmizing of mobile learning in this field.

Key words: mobile learning, athletics, students.

Навчання та тренування в спорті значно розвинулися, акумулюючи використання інновацій. Електронні мобільні технології активно застосовуються для забезпечення якісного рухового навчання. Вже досить звичним є використання мобільних технологій в процесі навчання та тренування спортсменів. Проте, освітній процес у фізичному вихованні та спорті все ще обережно сприймає мобільні технології. Вони скоріше виступають доповненням традиційних методів, ніж фактором якісного перетворення навчального та тренувального процесу. Потрібно встановити сутнісні характеристики мобільного навчання, що визначатимуть подальше вдосконалення сфери фізичного виховання та спорту.

Мобільні технології представляють собою засоби персонального користування, які дозволяють отримувати, відтворювати та обробляти інформацію різного генезу [3]. Навчання та тренування в спорті – педагогічний процес, основу якого складає розвиток рухових навичок та формування спеціальних знань [4]. Вочевидь, навчання видам легкої атлетики є активним способом впливу на розвиток рухової функції людини, який пов'язаний з розвитком навичок та набуттям знань. Це дозволяє сформулювати компетентність майбутніх тренерів в певних видах рухової діяльності. Таким чином, впровадження мобільних технологій виглядає фактором, що може спростити цей процес.

Досягти цього можливо через комплексне використання мобільних технологій, що дозволить збільшити синергію окремих видів навчальної та тренувальної діяльності в легкій атлетичі. Переваги такого підходу пов'язані з гнучкістю побудови та програмування навчально-

тренувального процесу, технологічною доступністю, налагодженням взаємодії та покращенням зворотного зв'язку, підвищенням самоефективності та мотивації студентів, інноваційності [1, 2, 5].

Активний розвиток мобільної педагогіки пов'язаний з прогресивним проникненням технологій ледь не в кожную сферу життя. Нещодавно прогресивним було використання відеофіксації на заняттях з легкої атлетики, що дало поштовх розвитку активних методів навчання в сфері фізичного виховання та спорту [4]. Тепер же йдуть активні розмови про дистанційне заняття з фізичного виховання та спорту, з використанням мобільних технологій [5].

Оптимальність даного підходу пов'язана з посиленням залученості учасників освітнього процесу та можливості гнучкого використання технологій в умовах аудиторної та самостійної роботи студентів. Модифікуючи традиційний формат навчання («обличчя до обличчя») вдається розширити функціональність викладача, поглиблюючи змістовну складову навчання. Таким чином, забезпечується розвиток технології навчання видам легкої атлетики шляхом його доповнення мобільними технологіями з урахуванням їх доступності.

Завдяки цьому створюються умови покращення реалізації структурних складових навчання. Курс навчання в мобільному форматі розширює уявлення про те, що легка атлетика – це суцільна практика. Здається, що в традиційному уявленні навчання в легкій атлетиці відбувається тільки в період, коли ті, хто навчаються, виконують рухові завдання (45-90 хв – залежно від тривалості заняття). Проте, навчання легкій атлетиці студентів-спортсменів пов'язано, насамперед, з уміньми використовувати модифіковані до умов виду спорту природні рухи, на практиці. Це потребує розширення уявлень про закономірності рухів (техніка), параметри навантаження (фізична підготовка), психологічної стійкості, сутності здоров'язбереження.

Мобільне навчання в сфері фізичного виховання та спорту сьогодні – це поєднання традиційної та дистанційної педагогіки. Воно стосується як технологізації практичних занять, так і цілісного забезпечення інших напрямків навчання. Тобто мова йде вже не про гібридизацію традиційної форми навчання, а про розробку стратегії використання мобільних додатків, що визначає нову форму навчання легкій атлетиці – мобільне навчання. Його принципами виступають (рис. 1).

Доступність мобільного навчання характеризується багатозначністю. Ключовими характеристиками є: можливість безбар'єрного використання обраних технологій всіма учасниками освітнього процесу; вміння користуватися обраними технологіями всіма

учасниками освітнього процесу.

Комплексність пов'язана із динамічним залученням різних технологій зосереджуючись на раціональності їх використання в навчальному курсі. Ключовими характеристиками є: доцільність використання обраних інструментів; комплексне використання мобільних технологій навчання; паралельний розвиток цифрової компетентності тих, хто навчається.

Рис.1. Принципи мобільного навчання легкої атлетики

Практичність пов'язана з необхідністю розуміння того, що мобільне навчання – це не традиційне навчання видам легкої атлетики. Ключовими характеристиками виступають: створення безпечного навчального середовища; використання доступних засобів та методів навчання; формування необхідних навичок для використання легкоатлетичних вправ для вирішення різних рухових завдань (в тому числі, в обраному виді спорту).

Інтерактивність мобільного навчання, насамперед, пов'язана з покращенням зворотного зв'язку між учасниками навчального процесу. На відміну від традиційного навчання, зворотній зв'язок в мобільному форматі

є розгалуженим. Ключовими характеристиками є: порушення традиційної форми зв'язку «від вчителя до студента» на тлі посилення комунікації; перевага асинхронної форми зв'язку; зворотній зв'язок виступає в якості системоутворюючого чинника системи моніторингу навчання.

Технологічність мобільного навчання пов'язана з залученням в освітній процес сучасних технологій. Це дозволяє не лише оптимізувати навчання, але й сприяє його якісному перетворенню, включаючи перспективу розвитку новітніх педагогічних (електронна педагогіка) технологій. Ключовими характеристиками виступають: безпечність технологічних інструментів; розуміння їх сутності педагогами; оптимальність використання окремих технологій в початковому процесі.

В результаті мобільного навчання вдається оптимізувати рухове навчання в легкій атлетиці шляхом комплексного використання доступних в будь-якому середовищі технологій навчання, обробки інформації, комунікації між учасниками освітнього процесу.

Таким чином, вплив мобільних технологій на оптимізацію навчання легкій атлетиці зосереджується на її окремих складових. У випадку практичного навчання, яке є ключовим елементом системи, використання мобільних додатків сприяє покращенню інформативності, залученості та комунікації між його учасниками. Інші складові, пов'язані зі знанням та аналітичним компонентом, можуть повноцінно бути реалізовані в мобільному форматі, що підвищить його ефективність. Подальші дослідження мають бути пов'язані з алгоритмізацією мобільного навчання в легкій атлетиці.

Список використаних джерел

1. Goad T., Towner B., Jones E., Bulger S. Instructional tools for online physical education: Using mobile technologies to enhance learning. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 2019. №90(6). P. 40–47. <https://doi.org/10.1080/07303084.2019.1614118>
2. Modra C., Domokos M., Petrakovschi S. The use of digital technologies in the physical education lesson: A systematic analysis of scientific literature. *Timisoara Physical Education and Rehabilitation Journal*. 2021. №14(26). P. 33–46. <https://doi.org/10.2478/tperj-2021-0004>
3. Sargent J., Calderón A. Technology-enhanced learning physical education? a critical review of the literature. *Journal of Teaching in Physical Education*. 2021. №41(4). P. 689–709. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2021-0136>
4. Steinberg C., Zühlke M., Bindel T., Jenett F. Aesthetic education revised: a contribution to mobile learning in physical education. *German Journal of Exercise and Sport Research*. 2020. №50(1). P. 92–101. <https://doi.org/10.1007/s12662-019-00627-9>

5. Yang Q. F., Hwang G. J., Sung H. Y. Trends and research issues of mobile learning studies in physical education: a review of academic journal publications. *Interactive Learning Environments*. 2020. №28(4). P. 419–437. <https://doi.org/10.1080/10494820.2018.1533478>